

Energiaközösségek kialakítása civil szemmel

Dr. Grabner Péter (Magyar Máltai Szeretetszolgálat)

2022. május 25.

Előzmények

Miért foglalkozik a Magyar Máltai Szeretetszolgálat energetikai kérdésekkel?

Az MMSZ céljai:

- A „**Felzárkózó települések**” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat végrehajtása.
- Az „energiaközösség” szervezésének a lehetősége egy olyan gyakorlati együttműködés kereteit tudja biztosítani, amely kölcsönös előnyök mellett támogatja a „**Felzárkózó települések**” programjának a végrehajtását.
- A programban részt vevők lakásában - ahol gyermek él - legyen egy egészségesen és biztonságosan fűtött helység. Ennek keretében az MMSZ 100 %-os állami forrás segítségével
 - Az igényekkel összehangolt méretű PV parkokat telepít az érintett településeken,
 - A programban biztonságos hálózati csatlakozások kerülnek kialakításra, előrefizetős fogyasztásmérők kerülnek felszerelésre, illetve a programhoz csatlakozó családok egy villamos fűtőtestet is kapnak a gyermekneveléshez szükséges meleg szoba kialakításához, továbbá olyan gondozói segítséget, amely az előrefizetős mérőkkel történő felelős gazdálkodást segíti.
 - A lakások fizikai adottságaihoz igazodó teljesítményű villamos fűtőtesteket ad bérbe a háztartásoknak, valamint
 - A PV park által megtermelt villamos energia értékesítéséből fűtési támogatást ad a programban résztvevőknek.

Közösségi megújuló energiatermelés és felhasználás (RRF-3.4.1.-22)

A pályázathoz tartozó támogatási szerződés megkötésre került

Főbb tartalmi követelmények:

- A támogatás célja megújuló energiahasználatra alapuló energiatermelő vagy energiatermelő és energiátároló egységekkel legalább 25 000 kW_p megújuló közösségi energiatermelési kapacitás létrehozása.
- A létrehozott megújuló energiatermelő egység által termelt energia eladásából befolyó bevételeket szociális – az RRF megvalósítási és fenntartási időszakában kizárólag lakóingatlanok energiaellátását biztosító – célokra fordítja a program a 300 leghátrányosabb helyzetű településen élő, pályáztatással kiválasztott rászoruló család támogatásával.

Az értékesítéshez energiaközösség(ek) szervezése szükséges, de a szervezés módja egyelőre nem eldönthető.

Elszámolás, felelősség

Az energiaközösséghez tartozás nem mentesíthet senkit sem az elszámolás általános szabályai alól

- A energiaközösségek legfontosabb elszámolási alapszabálya a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló 2019/944 (VIR) EU irányelvben rögzítésre került.
- „*anyagi felelősséggel tartozzanak a villamosenergia-rendszerben általuk okozott kiegyenlítetlenségért; ilyen értelemben **mérlegkörfelelősöknek kell lenniük, vagy az (EU) 2019/943 rendelet 5. cikkének megfelelően át kell adniuk a kiegyenlítő szabályozási felelősségüket***” [16. cikk (3) c)]
- „*a helyi energiaközösségen belül jogosultak legyenek lebonyolítani a **közösség tulajdonában álló termelési egységek által termelt villamos energia megosztását, tiszteletben tartva az ... egyéb követelményeket és fenntartva a közösség tagjait végfelhasználóként megillető jogokat, illetve a rájuk végfelhasználóként háruló kötelezettségeket.***” [16. cikk (2) e)]
- „*a villamos energia megosztása nem érintheti az alkalmazandó hálózati díjakat, tarifákat és illetékeket, összhangban az elosztott energiaforrásoknak az illetékes nemzeti hatóság által kidolgozott átlátható költség-haszon elemzésével.*” [16. cikk (2) e)]

Az elszámolási viszonyokat csak a mérlegköri rendszer alapján lehet értelmezni.

Az MMSZ véleménye szerint nem az energiaközösséghez tartozás ténye a döntő, hanem az elszámolás módja.

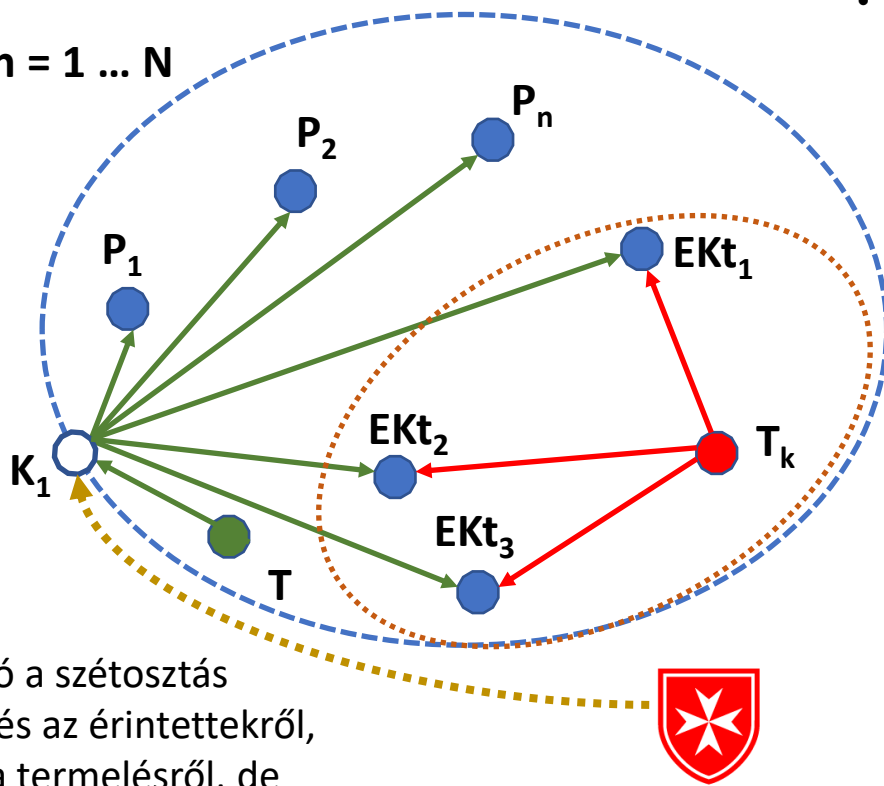

Egy lehetséges példa

(Felhasználók, termelők azonos mérlegkörben, a részleges ellátásra vonatkozó szerződés egyénileg)

MK₁

n = 1 ... N

Információ a szétosztás módjáról és az érintettekről, valamint a termelésről, de

$$T_k = \sum_i EK_i$$

- Ekt₁, Ekt₂, Ekt₃ : olyan felhasználó, akik az energiaközösség tagjai, vagy együttesen eljáró felhasználók
- Ekt₁, Ekt₂, Ekt₃ : az energiaközösségben lévő, vagy együttesen eljáró felhasználók, akik az energiaközösségben lévő T_k termelő által termelt villamos energiát vesznek át.
- T_k termelő a K₁ kereskedő igénye szerint termel és ellátja az összes felhasználót (MK₁ mérlegkör külső kapcsolatait, az áttekinthetőség érdekében most nem ábrázoltuk, mert az energiaközösség működése szempontjából nincs jelentősége.)

Néhány fontos kérdés:

- Hogyan lehet egy megkötött teljes ellátás alapú szerződést (részleges) ellátás alapú szerződéssé alakítani és a szerződésbe rugalmasan beemelni azt, hogy a felhasználónak lehetősége van egy külső entitástól villamos energiát átvenni, akár a teljes fogyasztása erejéig?
- Az elszámolásnak zártnak kell lennie, tehát a felhasználóval történő éves elszámolás keretében az átvett termelést is el kell tudni számolni. Milyen szerződést tud kötni a termelő, vagy az energiaközösség az ellátó kereskedővel? Hogyan lehetne standard szerződéses kereteket kialakítani?

Aktív iparági előkészítő tárgyalások szükségesek

A jelenlegi piaci viszonyok nem adnak felmentést arra, hogy a jövővel foglalkozzunk

- Az MMSZ által kialakítandó modellben egyelőre az egyetemes szolgáltatással kapcsolatos szerződéses viszonyrendszer kialakítására koncentrálnak.
- Nem azt keressük, hogy a jogszabályok jelenlegi állapota mit enged meg, hanem azt, hogy milyen módon lehet üzleti szempontból is fenntartható működési modellt kialakítani az érdekek lehető legkisebb sérelme mellett.
- Bármilyen elszámolási modellt alakítunk ki, az elszámolás korrekt elvégzésének megkerülhetetlen feltétele, hogy a felhasználóknál és a termelőknél negyedórás átlagteljesítmény mérés legyen, az adatok begyűjtésre és feldolgozásra kerüljenek, illetve standard módon megismerhetőek legyenek a kialakítandó energiaközösség által.
- Megalapozottan felvethető a rendszerhasználati díjak érintettsége. A hatályos díjrendszer ezt a kérdést nem teszi megoldhatóvá. A jelenlegi tarifaciklus az energiaközösségek működése szempontjából semmilyen innovatív megoldást nem tartalmaz. Az iparági logikán kívüli elvárások érvényesítése ugyanakkor konkrétan akadályozza az innovációt.

Köszönöm a figyelmüket!

Dr. Grabner Péter

